

Briselē, 2024. gada 29. novembrī
(OR. en)

16283/24

LIMITE

JUSTCIV 211
ECOFIN 1445
COMPET 1168
JAI 1767
CODEC 2238

Starpiestāžu lieta:
2022/0408(COD)

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	15896/22 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva, ar ko saskaņo konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus – daļēja vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 7. decembrī iesniedza Padomei un Eiropas Parlamentam priekšlikumu direktīvai, ar ko saskaņo konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus ¹. Direktīvas priekšlikums ir viena no iniciatīvām, kas iekļauta 2020. gada Kapitāla tirgu savienības (KTS) rīcības plānā. Tās mērķis ir veicināt pārrobežu investīcijas vienotajā tirgū, mērķtiecīgi saskaņojot maksātnespējas procedūras.
2. Direktīvas projekta pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants (parastā likumdošanas procedūra).

¹ Dok. 15896/22.

3. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs savu atzinumu par ierosināto direktīvu sniedza 2023. gada 6. februārī ².
4. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja savu atzinumu par ierosināto direktīvu sniedza 2023. gada 24. martā ³.
5. Eiropas Parlamentā galvenā atbildīgā komiteja ir Juridiskā komiteja (JURI). Par referentu tika iecelts *Emil Radev* kungs (*PPE*, Bulgārija).
6. Šis priekšlikums ir būtisks elements ES plašākos centienos stiprināt KTS. Eurosamita 2024. gada 22. marta pazīņojumā tika uzsvērtā nepieciešamība ātri pabeigt atlikušo leģislatīvo darbu pie kapitāla tirgu savienības 2020. gada rīcības plāna. Turklāt Eiropadome 2024. gada aprīlī arī uzsvēra, ka ir steidzami jāpanāk virzība likumdošanas darbā pie visiem apzinātajiem pasākumiem, kas vajadzīgi, lai izveidotu integrētus Eiropas kapitāla tirgus.
7. Lai pievērstos šiem aicinājumiem, prezidentvalsts Beļģija 2024. gada 22. maijā Pastāvīgo pārstāvju komitejā rīkoja politikas debates nolūkā rast veidus, kā tehniskajā līmenī panākt progresu saskaņot ar mērķiem augstākajā politiskajā līmenī. Lai gan tika pausts plašs atbalsts tam, lai paātrinātu darbu pie maksātnespējas priekšlikuma, dalībvalstis uzsvēra, ka ir svarīgi saglabāt tā kvalitāti. Dalībvalstis atzinīgi novērtēja to, ka ir palielinājies direktīvai veltīto sanāksmju skaits, un uzsvēra, ka tā būtu rūpīgi jāanalizē un jāapspriež, lai sarunu rezultāti pienācīgi pievērstos KTS vajadzībām. Prezidentvalsts Beļģija TI padomē 2024. gada jūnijā sniedza jaunāko informāciju par panākto progresu.

² Dok. 6147/23.

³ Dok. 7856/23.

II. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTA GALVENIE ELEMENTI

8. Padomē priekšlikumu izskata Civiltiesību jautājumu darba grupā (maksātnespēja) (turpmāk “Maksātnespējas darba grupa”).
9. Priekšlikuma pirmā izskatīšana tika sākta 2023. gada 7. martā un notika divpadsmit secīgās Maksātnespējas darba grupas sanāksmēs Zviedrijas, Spānijas un Beļģijas prezidentūru laikā. Beļģijas prezidentūras laikā tika iesniegts pirmais kompromisa priekšlikums par dažām priekšlikuma sadaļām – I–V un VII sadaļu.
10. Atbilstīgi augstajai politiskajai prioritātei, kas piešķirta ierosinātajai direktīvai, prezidentvalsts Ungārija nolēma koncentrēt centienus uz pamatsadaļu kopumu, lai gūtu reālāku progresu un līdz sava pusgada beigām panāktu vienošanos par daļu priekšlikuma.
11. Kompromisa tekstā ir iekļauta II, III, V, VIII sadaļa, kā arī saistītie I sadaļas noteikumi. Tādējādi IV, VI, VII un IX sadaļa kopā ar I sadaļas noteikumiem, kas saistīti ar šīm sadaļām, ir izslēgti no daļējās vispārējās pieejas. Turklāt neviena atsauce uz minētajām sadaļām nav iekļauta daļējā vispārējā pieejā. Noteikumus, uz kuriem attiecas daļējā vispārējā pieeja, var pielāgot vēlāk, ja tas uzskatāms par vajadzīgu, ņemot vērā sarunas par IV, VI, VII un IX sadaļu.
12. Balstoties uz Beļģijas prezidentūras laikā panākto progresu, prezidentvalsts Ungārija piecās darba grupas sanāksmēs un divās TI padomnieku sanāksmēs iesniedza vairākus kompromisa priekšlikumus par minētajām sadaļām.
13. Ar katru pārstrādāto redakciju prezidentvalsts Ungārija centās racionalizēt tekstu, precizēt dalībvalstu pienākumus un nodrošināt, ka priekšlikums labāk atspoguļo valsts tiesību aktu maksātnespējas jomā un citu ar direktīvu saistīto valsts tiesību aktu īpatnības. Prezidentvalsts arī centās precizēt uz minimālu saskaņošanu vērsto direktīvas būtību un tās ietekmi uz dalībvalstu iespēju pieņemt pasākumus, kas pārsniedz direktīvā paredzēto aizsardzību.

14. Kompromisa galvenie elementi ir izklāstīti turpmāk.

a) I sadaļa (Vispārīgi noteikumi)

- Kompromisa priekšlikumā ir iekļauti tikai I sadaļas noteikumi, kas saistīti ar II, III, V un VIII sadaļu. Tāpēc direktīvas piemērošanas joma ir noteikta tikai attiecībā uz šīm sadaļām.
- Direktīvas 2. panta 1. punktā ietvertās definīcijas, jo īpaši “tiesiska darbība” un “ar parādnieku cieši saistīta puse”, ir precizētas un sīkāk paskaidrotas apsvērumos; turklāt 2. panta 2. punktā ir precizēts, ka jēdzieni “maksātnespēja” un “direktori” ir atstāti valsts tiesību aktu ziņā.
- Direktīvas 1.a pants par ārkārtas pasākumiem veido daļu no daļējās vispārējās pieejas; tomēr tā atrašanās vieta tekstā un precīzs formulējums vēl ir jāapspriež vēlākā posmā.
- Direktīvas 3.a pantā precizēts, kā uz minimālu saskaņošanu vērstā direktīvas būtība izpaužas dažādos direktīvas noteikumos: attiecībā uz II un V sadaļu tas nozīmē, ka dalībvalstis var ieviest pasākumus, kas nodrošina labāku aizsardzību kreditoriem, savukārt attiecībā uz III sadaļu tas nozīmē, ka dalībvalstis var vēl vairāk atvieglot maksātnespējas procesa administratoru piekļuvi informācijai, kas vajadzīga aktīvu izsekošanai.

b) II sadaļa (Apstrīdēšanas prasības)

- Tehniskajā līmenī, kā arī politikas debatēs, kas TI padomē notika 2023. gada 20. oktobrī, dalībvalstis kopumā aicināja nodrošināt lielāku elastību noteikumu par apstrīdēšanas prasībām saskaņošanā.
- Tādējādi II sadaļas kompromisa tekstā ir iekļautas daudzas tehniskas un lingvistiskas izmaiņas, kuru mērķis ir uzlabot noteikumu skaidrību un svītrot nevajadzīgo informāciju.

c) III sadaļa (Maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošo aktīvu izsekošana)

- Galvenās dalībvalstu paustās bažas bija saistītas ar to, ka III sadaļas tekstā nav ņemtas vērā dalībvalstu īpatnības attiecībā uz tiesu un maksātnespējas procesa administratoru lomu piekļuvē informācijai, kas vajadzīga, lai izsekotu maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošos aktīvus, un šādas informācijas meklēšanā.
- Tāpēc kompromisa tekstā dalībvalstīm ir nodrošināta elastība, lai norīkotu tiesas vai administratīvās iestādes piekļūt valstu bankas kontu reģistriem un veikt meklēšanu tajos.
- Turklāt apsvērumos ir precizēts, ka dalībvalstis maksātnespējas procesa administratoriem var nodrošināt tiešu piekļuvi informācijai, kas ietverta priekšlikuma pielikumā uzskaitītajos esošajos valstu reģistros un datubāzēs.
- Citas bažas bija saistītas ar meklējamo datu aizsardzības nodrošināšanu, jo īpaši pārrobežu kontekstā. Kā viens no aizsardzības pasākumiem šajā direktīvā ir uzsvērts, ka piekļuve informācijai, izmantojot bankas kontu reģistru vienoto piekļuves punktu (*BARIS*), būtu jāīsteno saskaņā ar Savienības un valstu tiesību aktiem, kā arī valstu procedūrām attiecībā uz personas datu aizsardzību.

d) V sadaļa (Direktoru pienākums)

- Dažas dalībvalstis pauda īpašas bažas par to, ka valsts maksātnespējas tiesību aktu specifikas dēļ, ieviešot pienākumu direktoriem iesniegt maksātnespējas pieteikumu, varētu veidoties priekšlaicīgas maksātnespējas procedūru vilnis.
- Tādējādi kompromisa teksta 36.a pantā ir paredzēts pamats, lai apturētu direktoru pienākumu pieprasīt maksātnespējas procedūras sākšanu gadījumos, kad direktori veic pasākumus, kuru mērķis ir novērst zaudējumus maksātnespējīgā uzņēmuma kreditoriem un nodrošināt kreditoru kopuma aizsardzību tādā līmenī, kas ir līdzvērtīgs aizsardzībai, kuru nodrošina pienākums iesniegt maksātnespējas pieteikumu.
- Turklāt jaunais teksts ļauj direktoriem izpildīt savu pienākumu pieprasīt maksātnespējas procedūras sākšanu, par uzņēmuma maksātnespēju informējot sabiedrību ar paziņojumu publiskā reģistrā.

e) VIII sadaļa (Pasākumi, kas uzlabo valsts maksātnespējas tiesību aktu pārredzamību)

- Prezidentvalsts ir racionalizējusi tekstu un precizējusi saiknes ar pārredzamības pienākumiem, kas noteikti Regulā (ES) 2015/848 par maksātnespējas procedūrām.

15. Prezidentvalsts 2024. gada 27. novembrī nāca klajā ar galīgo kompromisa priekšlikumu un iesniedza to neformālai apspriešanai. Lielākā daļa delegāciju atbalsta prezidentvalsts ierosināto tekstu. Prezidentvalsts uzskata, ka teksts ir gatavs iesniegšanai Pastāvīgo pārstāvju komitejai un Padomei, lai panāktu daļēju vispārēju pieeju.

III. SECINĀJUMI

16. Tāpēc Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta:

- apstiprināt vienošanos par daļējās vispārējās pieejas tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, un
- ieteikt Padomei panākt daļēju vispārēju pieeju attiecībā uz šo tekstu.

2022/0408 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko saskaņo konkrētus maksātnespējas tiesību aspektus

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁴,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

tā kā:

- (1) Šīs direktīvas mērķis ir sekmēt iekšējā tirgus pareizu darbību un novērst šķēršļus, kuri liedz īstenot pamatbrīvības, piemēram, kapitāla brīvu apriti un brīvību veikt uzņēmējdarbību, un kuru rašanās cēlonis ir atšķirības, kas pastāv valstu tiesību aktos un ar maksātnespēju saistītajās procedūrās.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2015/848 ⁶ atzītās lielās atšķirības materiālajos maksātnespējas tiesību aktos rada šķēršļus iekšējā tirgū, samazinot spēju piesaistīt pārrobežu investīcijas, kas ietekmē kapitāla pārrobežu apriti Savienībā, uz trešām valstīm un no tām.
- (3) Maksātnespējas procedūras nodrošina finanšu un ekonomiskās grūtībās nonākušu uzņēmumu vai uzņēmējdarbības sakārtotu likvidāciju vai pārstrukturēšanu. **Minētās**[...] procedūras ir būtiskas, veicot finanšu investīcijas, jo tās nosaka šādu investīciju galīgo atgūšanas vērtību. Atšķirīgi noteikumi dalībvalstīs ir palielinājuši juridisko nenoteiktību un neparedzamību attiecībā uz maksātnespējas procedūru iznākumu, tādējādi radot šķēršļus, it īpaši pārrobežu investīcijām iekšējā tirgū. Lielas atšķirības atgūšanas vērtības ziņā un maksātnespējas procedūru pabeigšanai vajadzīgā laika ziņā visā Savienībā negatīvi ietekmē kreditoru un ieguldītāju izmaksu prognozējamību pārrobežu situācijās iekšējā tirgū.
- (4) Iekšējā tirgus integrācija maksātnespējas tiesību aktu jomā, kas tiek veikta ar šo direktīvu, ir svarīgs instruments efektīvākai kapitāla tirgu darbībai Eiropas Savienībā, tostarp labākai piekļuvei uzņēmumu finansējumam. Tādēļ ir jānosaka minimālās prasības konkrētās valsts maksātnespējas procedūru jomās, kurām ir būtiska ietekme uz šādu procedūru efektivitāti un ilgumu, it īpaši pārrobežu maksātnespējas procedūru gadījumā.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp.).

- (5) Lai aizsargātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, kas būs pieejama kreditoriem, valsts maksātnespējas tiesību aktos būtu jāiekļauj iedarbīgi noteikumi [...] **par** tādu tiesisku darbību, tostarp tiesisku darījumu, apstrīdēšanas prasībām, kuras kaitē kreditoriem un kuras ir pilnveidotas pirms maksātnespējas procedūras (apstrīdēšanas prasību) sākšanas. **To, vai tiesiska darbība kaitē kreditoru kopumam, nosaka, ņemot vērā valsts maksātnespējas tiesību normas, it īpaši attiecībā uz maksātnespējīgā parādnieka mantas un iesaistīto kreditoru definīciju. Tas ir īpaši svarīgi tad, ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem noteiktas tiesības nav daļa no maksātnespējīgā parādnieka mantas regulējuma, bet attiecas [...] uz parādnieka privāto dzīvi, piemēram, tiesībām stāties laulībā vai izbeigt to, vai adoptēt bērnu. Uz mantojuma pieņemšanu vai noraidīšanu nebūtu jāattiecinā šajā direktīvā paredzētie noteikumi par apstrīdēšanu. Tā kā šajā direktīvā ir paredzēti minimālie noteikumi, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai saglabāt vai pieņemt noteikumus, kas ir labvēlīgāki kreditoru kopumam. Jo īpaši dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt ilgākus atskatīšanās periodus, paplašināt to personu sarakstu, kuras uzskata par pusēm, kas ir cieši saistītas ar parādnieku, vai paplašināt tādu tiesisku darbību klāstu, uz kurām var attiekties apstrīdēšanas prasības. Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai paredzēt pieņemumus vai prasības, kas atvieglo pierādīšanas pienākumu par labu pusei, kura ir nākusi klajā ar prasījumu par tiesiskās darbības apstrīdamību vai neizpildāmību.**

(5.a) Ņemot vērā to, ka apstrīdēšanas prasību mērķis ir novērst **tiesiskas darbības** [...] negatīvo ietekmi uz [...] **maksātnespējīgā parādnieka** mantu [...], ir lietderīgi [...] **uzskatīt, ka** kaitējums **ir radies**[...] tiesiskās darbības pilnveides[...], **nevis** izpildes **brīdī**. [...] **Tiesiska darbība būtu jāuzskata par pilnveidotu, ja tā saskaņā ar valsts tiesību aktiem rada tiesiskas sekas. Ja, ievērojot valsts tiesību aktus, tiesiskas darbības tiesiskās sekas ir atkarīgas no tā, vai tiesiskā darbība ir ievadīta publiskā reģistrā, jo brīdī, kad to reģistrē publiskā reģistrā, parādnieks vai personas, kas veic attiecīgo tiesisko darbību, nevar ietekmēt, ir ieteicams uzskatīt, ka tiesiskā darbība ir pilnveidota, tiklīdz ir izpildītas visas pārējās prasības attiecībā uz tās iedarbību.** [...]

- (6) [...]Tiesību aktus[...], kurus varētu apstrīdēt saskaņā ar noteikumiem par apstrīdēšanas prasībām, vajadzētu [...] **interpretēt plaši**, lai aptvertu jebkādu **tīšu** [...] rīcību, kurai ir tiesiskas sekas [...] **un kura kaitē kreditoru kopumam, neatkarīgi no tā, vai personas, kas rīkojas, nodoms ir radīt tiesiskās sekas vai kaitējumu, tostarp, ja nav krāpnieciska mērķa, neatkarīgi no noteikumiem citās tiesību jomās. Darbības, kuras persona, kas rīkojas, neveic apzināti vai jebkādā citā veidā saskaņā ar savu brīvo gribu, netiek uzskatītas par tiesiskām darbībām. [...] Dalībvalstij vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka tiesiskās darbībās [...] var iekļaut arī bezdarbību, jo nav būtiskas atšķirības, [...]vai kreditoriem tiek nodarīts kaitējums attiecīgās personas darbības vai pasivitātes dēļ. [...]** **Tāpat** apstrīdēšanas noteikumus nevajadzētu ierobežot tikai ar parādnieka veiktām tiesiskām darbībām, bet tajos būtu jāietver arī **parādnieka** darījuma partnera vai trešās personas veiktas tiesiskās darbības. [...]

- (7) Lai aizsargātu parādnieka darījuma partnera tiesisko paļāvību, veicot jebkādu iejaukšanos tiesiskās darbības spēkā esamībā vai izpildāmībā, tai vajadzētu būt samērīgai ar apstākļiem, kādos šī darbība tiek pilnveidota. Šādi apstākļi [...] **var** būt arī parādnieka nodoms, darījuma partnera zināšanas vai laiks [...], **kas pagājis** starp tiesiskās darbības pilnveidi un maksātnespējas procedūras sākšanu. Tādēļ ir jānošķir dažādi īpaši apstrīdēšanas pamati, kuri ir balstīti uz plaši izplatītiem un tipiskiem faktu modeļiem un ar kuriem būtu jāpapildina apstrīdēšanas prasību vispārīgie priekšnoteikumi. Veicot jebkādu iejaukšanos, būtu jāievēro arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartā noteiktās pamattiesības.
- (7.a) **Parādnieka veicamo maksājumu gadījumā to spēkā neesamību, apstrīdamību vai neizpildāmību var pamatot konkrēti apstākļi, piemēram, kreditora īpašās zināšanas par parādnieka situāciju. Parasti apstrīdēšanas prasībai būtu jāaptver noteikts minimālais laikposms pirms dienas, kad iesniegts pieprasījums sākt maksātnespējas procedūru, vai tajās dalībvalstīs, kurās maksātnespējas procedūru var sākt arī ar parādnieka locekļu rezolūciju, pirms dienas, kad pieņemta rezolūcija sākt maksātnespējas procedūru. Principā tiesiskās darbības spēkā neesamībai, apstrīdamībai vai neizpildāmībai nevajadzētu, ievērojot valsts tiesību aktus, būt atkarīgai no laika, ko tiesa izmanto, lai izskatītu pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru, vai laika, kas nepieciešams, lai pieņemtu rezolūciju.**

- (8) Apstrīdēšanas prasību kontekstā būtu jānošķir tiesiskās darbības, kad darījuma partnera prasījums bija stājies spēkā, izpildāms un tika izpildīts **vai nodrošināts** piemērotā veidā (“atbilstošs segums[...”]), un tiesiskās darbības, kuru izpilde pilnībā neatbilda kreditora prasījumam (“neatbilstošs segums”). **Atbilstošu un neatbilstošu segumu kontekstā darījuma partnera prasījuma apmierināšana un nodrošinājums būtu jāinterpretē plaši, ietverot arī tādas darbības kā ieskaita tiesību radīšana vai privilēģēta statusa piešķiršana kreditoriem.** Neatbilstošu segumu[...] **piemēri** jo īpaši ietver priekšlaicīgus maksājumus, apmierināšanu ar neparastiem maksāšanas līdzekļiem, līdz šim nenodrošināta prasījuma sekojošu nodrošinājumu, par kuru nebija panākta vienošanās sākotnējā parāda līgumā, ārkārtas izbeigšanas tiesību piešķiršanu vai citus grozījumus, kas nav paredzēti pamatā esošajā līgumā, atteikšanos no tiesiskās aizsardzības, [...] iebildumiem vai strīdīgu parādsaistību atzīšanu. Atbilstošu segumu gadījumā uz apstrīdēšanu, pamatojoties uz priekšrocībām, var atsaukties tikai tad, ja tādas tiesiskās darbības kreditors, [...] **kura ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma**, darījuma laikā zināja [...], ka parādnieks ir maksātnespējīgs.

- (9) Daži atbilstoši segumi, proti, tiesiskas darbības, kas tiek veiktas tieši pret taisnīgu atlīdzību par labu [...] **parādnieka aktīviem**, būtu jāizslēdz no tādu tiesisku darbību tvēruma, kuras [...] **ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas**. Minēto tiesisko darbību mērķis ir atbalstīt parādnieka uzņēmuma ierasto ikdienas darbību. Šādām [...] tiesiskām darbībām [...] vajadzētu notikt uz līgumiska pamata, un tām ir vajadzīga tieša savstarpējas izpildes apmaiņa[...]. Tomēr šim atbrīvojumam nevajadzētu attiekties uz kredīta piešķiršanu. Turklāt minēto tiesisko darbību izpildes un pretizpildes vērtībai vajadzētu būt līdzvērtīgai. Vienlaikus pretizpildei būtu jāsniedz labums [...] **parādniekam**, nevis trešai personai. Šim izņēmumam jo īpaši būtu jāattiecas uz tūlītēju samaksu par precēm, algām vai pakalpojumiem[...]; parādnieka ikdienas darbībai nepieciešamo preču apmaksu skaidrā naudā vai ar karti; samaksu par preču, produktu vai pakalpojumu sniegšanu atgriešanas gadījumā; nodrošinājuma tiesību izveidi pret aizdevuma izmaksu **vai aizdevuma turpināšanās laikā, ja tas, ņemot vērā valsts noteikumus, ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka izpildes un pretizpildes vērtība joprojām ir līdzvērtīga**; tūlītēju valsts nodevu samaksu pret atlīdzību, [...] **piemēram**, piekļūšana sabiedriskām vietām vai iestādēm [...]. **Algas samaksa parādnieka darbiniekiem var saskaņā ar valsts tiesību aktiem tikt uzskatīta par tiešā veidā izpildītu, ja to veic trīs mēnešu laikā pēc tam, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus, par kuriem pienākas atalgojums.**

- (10) Jauns **finansējums** vai pagaidu finansējums, kas **saskaņā ar valsts tiesību aktu prasībām** sniegts pārstrukturēšanas mēģinājuma laikā, tostarp preventīvās maksātnespējas procedūras laikā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/1023 ⁷ II sadaļu, turpmākajās maksātnespējas procedūrās būtu jāaizsargā. [...]
- (10.a) Šī direktīva kā **minimālās saskaņošanas instruments** neskar **valsts tiesību aktus** par **tādu tiesisku darbību spēkā esamību, uz kurām attiecas apstrīdēšanas noteikumi.** Tāpēc dalībvalstu ziņā ir izlemt, vai tās **uzskata kaitējošo tiesisko darbību par *ipso iure* spēkā neesošu, padara to neefektīvu vai neizpildāmu vai pieprasa, lai tiesa anulē minēto tiesisko darbību.**

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1023 (2019. gada 20. jūnijs) par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju, un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (Direktīva par pārstrukturēšanu un maksātnespēju) (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp.).

- (11) **Spēkā neesamības, apstrīdamības vai neizpildāmības** galvenās sekas apstrīdēšanas procedūrā ir puses, kura gūst labumu no [...] spēkā neesošas, **apstrīdamas vai neizpildāmas** tiesiskās darbības, pienākums **atgriezt šādas tiesiskās darbības dēļ radušos labumus** [...] maksātnespējīgā parādnieka mantai [...]. **Tam** attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj atalgojumi un procenti saskaņā ar piemērojamajām [...] civiltiesībām, **un** [...] **to saskaņā ar valsts tiesību aktiem varētu uzskatīt par izpildītu, atgriešanu veicot kā atlīdzību natūrā vai samaksājot tai līdzvērtīgu naudas summu. Vajadzētu būt iespējai celt apstrīdēšanas prasības pret atsevišķiem parādnieka tiesību pārņēmējiem, ja tie ir iegādājušies aktīvus, vienlaikus zinot apstākļus, uz kuriem balstītas apstrīdēšanas prasības.**
- (12) Personām, kas ir cieši saistītas ar parādnieku (piem., radnieki, ja parādnieks ir fiziska persona, vai dalībnieki, kuri pilda izšķirošas funkcijas saistībā ar parādnieku, kas ir juridiska persona), parasti ir informācijas priekšrocība attiecībā uz parādnieka finanšu stāvokli. Lai novērstu ļaunprātīgu rīcību, būtu jānosaka papildu aizsardzības pasākumi. Tāpēc apstrīdēšanas prasību kontekstā būtu jāievieš juridiski pieņemumi par to apstākļu pārzināšanu, uz kuriem tika balstītas apstrīdēšanas prasības, ja otra puse tiesiskajā darbībā, kas **ir** [...] spēkā neesoša, **apstrīdama vai neizpildāma**, ir ar parādnieku cieši saistīta puse. [...] **Minētajiem** pieņemumiem vajadzētu būt atspēkojamiem, un to mērķim vajadzētu būt pagriezt pierādīšanas pienākumu par labu maksātnespējīgā parādnieka mantai.

- (13) Ir būtiski uzlabot maksātnespējas procesa administratoriem [...] **pieejamos līdzekļus, ar ko** [...] identificēt un izsekot maksātnespējīgā parādnieka mantā ietilpstošos aktīvus, **kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības**, lai **maksimāli palielinātu** minētās mantas vērtību. Pildot savus pienākumus, maksātnespējas procesa administratori [...] **var** [...] piekļūt informācijai publiskajos datu reģistros, **no kuriem daži ir izveidoti saskaņā ar** [...] Savienības tiesību aktiem un **ir** savstarpēji savienoti Eiropas līmenī, piemēram, Uzņēmējdarbības reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā (*BRIS*) [...] **vai** Maksātnespējas reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā (*IRI*) [...]. Tomēr **tas, ka ir piekļuve tikai** publiskajās datubāzēs glabātajai informācijai, bieži vien nav [...] **pietiekami, lai** identificētu un izsekotu [...]aktīvus, kuri ietilpst vai kuriem vajadzētu ietilpt maksātnespējīgā parādnieka mantā. Jo īpaši maksātnespējas procesa administratori saskaras ar praktiskām grūtībām, kad mēģina piekļūt aktīvu reģistriem [...], **kuri atrodas dalībvalstīs, kas nav valstis, kurās tie ir iecelti.**
- (14) Tādēļ ir jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu, ka maksātnespējas procesa administratori, veicot savus pienākumus maksātnespējas procedūrās, var tieši vai netieši piekļūt informācijai datubāzēs, kuras nav publiski pieejamas.

- (15) Lai maksimāli palielinātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, bieži vien ir neatsverama **tūlītēja** tieša piekļuve [...] bankas kontu reģistriem [...] **un elektroniskām** [...] datu izguves sistēmām. Tāpēc būtu jāparedz noteikumi, [...] **kas dalībvalstu** norīkotām tiesām **vai iestādēm nodrošina** [...] tiešu piekļuvi informācijai, kura glabājas [...] bankas kontu reģistros **un elektroniskās** [...] datu izguves sistēmās. **Lai izsekotu un identificētu maksātnespējīgā parādnieka mantai piederošus aktīvus, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības, var būt nepieciešams piešķirt piekļuvi ne tikai informācijai par parādnieka bankas kontiem, bet arī informācijai par trešo personu bankas kontiem, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka tās ir labuma guvējas no spēkā neesošām, apstrīdamām vai neizpildāmām tiesiskām darbībām.** Ja dalībvalsts sniedz piekļuvi informācijai par bankas kontiem, izmantojot centralizētu elektronisku datu izguves sistēmu, minētajai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka iestāde, kas uztur izguves sistēmu, tūlīt un nefiltrētā veidā paziņo meklēšanas rezultātus norīkotajām tiesām **vai iestādēm.**

- (16) Lai ievērotu tiesības uz personas datu aizsardzību un tiesības uz privātumu, tieša un tūlītēja piekļuve bankas kontu reģistriem būtu jāpiešķir [...] tiesām **vai administratīvām iestādēm**, [...] ko dalībvalstis šajā nolūkā ir norīkojušas. Tāpēc maksātnespējas procesa administratoriem būtu jāļauj netieši piekļūt bankas kontu reģistros glabātajai informācijai [...], pieprasot savas dalībvalsts norīkotajām tiesām **vai iestādēm** atļauju piekļūt **reģistriem** un veikt meklēšanu. **Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai norīkot dažādas tiesas vai iestādes, lai iekšzemē vai pāri robežām piekļūtu valsts bankas kontu reģistriem vai elektroniskām datu izguves sistēmām, izmantojot bankas kontu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu (BARIS). Dalībvalstīm vajadzētu būt arī iespējai paredzēt, ka nosacījumi attiecībā uz piekļuvi informācijai par bankas kontiem un tās meklēšanu būtu jāpārbauda tiesām vai iestādēm, kuras nav saskaņā ar šo direktīvu norīkotās tiesas vai iestādes. Piekļuve informācijai būtu jāpiešķir tikai, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi, ja tas attiecas uz konkrētu maksātnespējas procedūru, lai identificētu un izsekotu maksātnespējīgā parādnieka mantai piederošus aktīvus, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības. Tomēr dalībvalstis atbilstīgi šīs direktīvas minimālās saskaņošanas raksturam var pieņemt vai saglabāt valsts noteikumus, kas paredz maksātnespējas procesa administratoru tiešu piekļuvi un iespēju veikt meklēšanu savas valsts bankas kontu reģistros un elektroniskajās datu izguves sistēmās – ar tiesas atļauju vai bez tās. Ja [...] maksātnespējas procesa administratoriem šāda tieša piekļuve un iespēja veikt meklēšanu tiek piešķirta, dalībvalstīm nebūtu jānorīko tiesas vai iestādes, kas atļauj piekļūt un veikt meklēšanu to valsts banku kontu reģistros vai elektroniskās datu izguves sistēmās.**

- (17) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) [...] **2024/1640** ⁸ [...] ir paredzēts, ka centralizētie automatizētie mehānismi, **piemēram, centrālie reģistri vai centrālās elektroniskās datu izguves sistēmas**, ir savstarpēji savienoti, izmantojot [...] **BARIS** [...], ko izstrādā un pārvalda Komisijai. Ņemot vērā maksātnespējas lietu ar pārrobežu ietekmi pieaugošo nozīmi un attiecīgās finanšu informācijas nozīmi, lai maksātnespējas procedūrās maksimāli palielinātu maksātnespējīgā parādnieka mantas vērtību, norīkotajām [...] tiesām **vai iestādēm** [...] vajadzētu būt iespējai **tieši** piekļūt citu dalībvalstu [...] bankas kontu [...] **reģistriem un elektronisko datu izguves sistēmām** un veikt meklēšanu tajos, izmantojot [...] **BARIS** [...]. Saskaņā ar šo direktīvu norīkoto tiesu vai iestāžu pārrobežu piekļuve informācijai par bankas kontiem, izmantojot **BARIS**, ir balstīta uz savstarpēju uzticēšanos starp dalībvalstīm, kas izriet no pamattiesību ievērošanas un principiem, kuri atzīti Līguma par Eiropas Savienību (LES) 6. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”), kā arī pamattiesībām un principiem, kas paredzēti starptautiskajās tiesībās un starptautiskajos nolīgumos, kuros Savienība vai visas dalībvalstis ir puses, tostarp Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, un dalībvalstu konstitūcijās to attiecīgajās piemērošanas jomās. Šajā direktīvā paredzētās pilnvaras piekļūt informācijai par bankas kontiem un meklēt tajā, izmantojot **BARIS**, būtu jāīsteno saskaņā ar Savienības un valsts noteikumiem, kā arī valsts procesuālajām garantijām attiecībā uz personas datu aizsardzību.

- (18) Jebkuri personas dati, kas iegūti saskaņā ar šo direktīvu, norīkotām tiesām **vai iestādēm** un maksātnespējas procesa administratoriem būtu [...] jāapstrādā **tikai** saskaņā ar piemērojamajiem datu aizsardzības noteikumiem **un** tad, ja tas ir nepieciešams un samērīgi, lai notiekošās maksātnespējas procedūrās identificētu un izsekotu aktīvus, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā [...].
- (19) Direktīva (ES) [...] **2024/1640** [...] ⁹ nodrošina, ka personām [...], kurām ir [...] leģitīma interese, tiek nodrošināta piekļuve informācijai par faktiskajiem labuma guvējiem [...] saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem. [...] **Lai izsekotu** aktīvus notiekošu maksātnespējas procedūru kontekstā, [...] **būtu laikus jāpiešķir** maksātnespējas procesa administratoriem **piekļuve konkrētām informācijas par faktiskajiem īpašniekiem kategorijām, kura tiek glabāta savstarpēji savienotajos centrālajos faktisko īpašnieku reģistros.** [...]

- (20) Lai nodrošinātu, ka aktīvus var [...] **efektīvi** izsekot pārrobežu maksātnespējas procedūru kontekstā, maksātnespējas procesa administratoriem [...] būtu jāpiešķir ātra piekļuve **valsts** [...] reģistriem **un datubāzēm** [...] **pat tad, ja** [...] **minētie** reģistri atrodas [...] dalībvalstī, kas nav valsts, kurā maksātnespējas procesa administrators tika iecelts. **Piekļuve būtu jānodrošina, neiesaistot nevienu starpniektiesu vai starpniekiestādi, kas ļautu maksātnespējas administratoriem tieši sazināties ar subjektiem, kuri pārvalda vai uztur attiecīgos valsts reģistrus vai datubāzes. Atbilstoši šīs direktīvas minimālās saskaņošanas raksturam dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai nodrošināt maksātnespējas procesa administratoriem tiešu meklēšanu šajos reģistros vai datubāzēs ietvertajās datu kopās.** [...] Piekļuves nosacījumiem, ko piemēro ārvalstu maksātnespējas procesa administratoriem, nevajadzētu būt apgrūtinātākiem par tiem, ko piemēro vietējiem maksātnespējas procesa administratoriem, **tādējādi dalībvalstis nevar piemērot atšķirīgus nosacījumus, pamatojoties tikai uz to, ka pieteikuma iesniedzējs ir ārvalstu maksātnespējas procesa administrators. Vietējo vai ārvalstu maksātnespējas procesa administratoru iesniegto pieprasījumu saņemšanas un piekļuves došanas procesuālie aspekti, piemēram, procedūras valoda vai piekļuves nosacījumu pārbaude, būtu jāreglamentē tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tiek glabāti reģistri un datubāzes.**
- (20.a) Lai izveidotu efektīvu un konsekventu sistēmu parādu piedziņai pret parādnieku aktīviem, ir būtiski novērst to, ka parādnieki slēpj savus aktīvus, tostarp iegādājoties finanšu instrumentus, piemēram, vērtspapīrus. **Atšķirības starp valsts norēķinu sistēmām, kā arī finanšu instrumentu dažādie veidi un iezīmes var radīt grūtības piekļūt ierakstiem un identificēt finanšu instrumenta galīgo faktisko īpašnieku. Tāpēc neatkarīgi no tā, kāda veida esošo reģistru, datubāzi vai citu informācijas avotu izmanto dalībvalsts, dalībvalstīm ir jāievieš [...] satvars, kas pēc pieteikuma, kurš iesniegts saskaņā ar šo direktīvu, atvieglo finanšu instrumentu īpašnieku izsekošanu un identificēšanu, ļaujot piekļūt minētajiem valsts reģistriem un datubāzēm.**

[...]

- (32) Direktori pārtrauga [...] **uzņēmuma** lietu pārvaldību un vislabāk pārzina tā finanšu stāvokli. Tāpēc direktori ir vieni no pirmajiem, kas saprot, ka [...] **uzņēmums** vai nu tuvojas maksātnespējai, vai [...] **ir maksātnespējīgs**. Ja direktori novēloti iesniedz maksātnespējas pieteikumu, var samazināties kreditoru atgūstamā vērtība. Tādēļ dalībvalstīm būtu jāievieš pienākums direktoriem noteiktā [...] termiņā iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru. **Saistībā ar šo pienākumu dalībvalstis maksātnespēju var definēt atšķirīgi no maksātnespējas procedūras sākšanas izraisītāja. Ja dalībvalstij ir vairāk nekā viena maksātnespējas robežvērtība, šai dalībvalstij ir jānosaka, kura no šīm robežvērtībām aktivizē pienākumu iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru. [...]**Šīs direktīvas nolūkā dalībvalstīm būtu arī jāparedz personas, uz kurām attiecas direktoru pienākumi, ņemot vērā to, ka konkrētām personām vai struktūrām var būt dažādi pienākumi attiecībā uz lēmumiem, kas saistīti ar uzņēmuma vadību.
- (32.a) Dalībvalstīm būtu jānosaka termiņš pienākumam iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru, kas nav ilgāks par trim mēnešiem no brīža, kad direktori ir uzzinājuši vai kad ir pamats uzskatīt, ka viņi ir uzzinājuši par uzņēmuma maksātnespēju. Ja uzņēmums atgūst maksātnespēju pirms minētā termiņa, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka sākas jauns laikposms tad, ja uzņēmums pēc tam atkal kļūst maksātnespējīgs.

- (32.c) Ir būtiski, lai tad, kad uzņēmums kļūst maksātnespējīgs, kreditoru kopuma aizsardzība ir direktoru galvenā atbildība. Tā kā šādu aizsardzību var panākt dažādos veidos, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka pienākumu iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru var izpildīt, par uzņēmuma maksātnespēju informējot sabiedrību ar paziņojumu publiskā reģistrā, lai nodrošinātu, ka kreditoriem ir iespēja pieprasīt maksātnespējas procedūru. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai arī apturēt direktoru pienākumu iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru, ja tie veic pasākumus, lai aizsargātu maksātnespējīgā uzņēmuma kreditoru kopuma intereses, ar noteikumu, ka šādi pasākumi nodrošina tādu kreditoru kopuma aizsardzības līmeni, kas ir līdzvērtīgs tam, kas paredzēts saistībā ar pienākumu iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru. Minētie pasākumi var ietvert, piemēram, uzņēmuma īpašnieku rosinātus maksātnespējas atjaunošanas pasākumus.
- (33) Lai nodrošinātu, ka direktori nerīkojas **pretēji kreditoru interesēm**, [...] aizkavējot pieteikuma sākt maksātnespējas procedūru iesniegšanu, neraugoties uz maksātnespējas pazīmēm, dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi, kas uzliek direktoriem civiltiesisko atbildību par pienākuma iesniegt šādu pieteikumu pārkāpumu. Tādā gadījumā direktoriem būtu jākompensē kreditoriem [...] **jebkāds** zaudējums [...], kas radies [...] **uzņēmuma** atgūstamās vērtības samazināšanās dēļ salīdzinājumā ar situāciju, ja pieteikums būtu iesniegts laikus. **Ja vien šajā direktīvā nav paredzēti īpaši noteikumi, visi citi civiltiesiskās atbildības aspekti, piemēram, zaudējumu aprēķins vai pierādīšanas pienākums, būtu jāreglamentē ar valsts tiesību aktiem.** Dalībvalstīm vajadzētu arī būt iespējai pieņemt vai saglabāt valsts noteikumus par direktoru civiltiesisko atbildību saistībā ar maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, kas ir stingrāki par šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem.

(33.a) Ja dalībvalstis atļauj direktoriem veikt kreditoru kopuma interešu aizsardzības pasākumus, kas nav tie, ko veiktu, ievērojot pienākumu iesniegt pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru, tām būtu jāparedz arī noteikumi, kas nodrošina, ka direktori ir atbildīgi par jebkādu kreditoriem nodarītu zaudējumu, kas radies uzņēmuma atgūšanas vērtības samazināšanās dēļ salīdzinājumā ar situāciju, kad būtu iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru. Šādā gadījumā būtu jānodrošina, ka kreditoru situācija ir līdzvērtīga tai, kādā tie būtu bijuši, ja direktori dalībvalstu noteiktajā termiņā būtu iesnieguši pieteikumu sākt maksātnespējas procedūru. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai paredzēt, ka direktori tiek atbrīvoti no šādas atbildības, ja un ciktāl minētie direktori, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem un attiecīgo pasākumu laikā pieejamo pārbaudāmo informāciju, spēj pierādīt, ka veiktie pasākumi viesa pamatotas cerības, ka tādējādi tiktu novērsts zaudējums kreditoriem, un ka tādējādi tiktu nodrošināts tāds kreditoru kopuma aizsardzības līmenis, kas ir līdzvērtīgs aizsardzībai, kuru nodrošina pienākums iesniegt maksātnespējas procedūras pieteikumu. Šādās situācijās būtu jāpiemēro valsts tiesību akti par pierādīšanas pienākuma izpildi.

[...]

- (58) Lai nodrošinātu lielāku pārredzamību pār **visu veidu** valsts maksātnespējas procedūru galvenajām iezīmēm un palīdzētu īpaši pārrobežu kreditoriem aplēst, kas notiktu, ja viņu investīcijas tiktu iesaistītas maksātnespējas procedūrā, ieguldītājiem un potenciālajiem ieguldītājiem būtu jānodrošina viegla piekļuve šai informācijai iepriekš definētā, salīdzināmā un ērti lietojamā formātā. Dalībvalstīm būtu jā sagatavo un jā dara pieejama sabiedrībai standartizēta pamatinformācijas faktu lapa. **Minētais** [...] dokuments būtu [...] **nozīmīgs** potenciālajiem ieguldītājiem, lai veiktu maksātnespējas procedūru noteikumu ieskata pārskatu konkrētajā dalībvalstī. Tajā būtu jā ietver pietiekami paskaidrojumi, lai lasītājs varētu saprast tajā ietverto informāciju, neizmantojot citus dokumentus. Pamatinformācijas faktu lapā jo īpaši būtu jā iekļauj praktiska informācija par **nosacījumiem, kas izraisa maksātnespējas [...] procedūras sākšanu**, kā arī par pasākumiem, kas ir jā veic, lai pieprasītu maksātnespējas procedūras sākšanu vai iesniegtu prasījumu. **Tā kā dalībvalstīm jau ir jā sniedz informācija par saviem valsts maksātnespējas procedūru noteikumiem saskaņā ar Regulu (ES) 2015/848, ir svarīgi nodrošināt, ka saskaņā ar šo direktīvu sniegtā informācija atbilst informācijai, kas sniegta saskaņā ar minēto regulu. Šajā nolūkā dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai sniegt šajā direktīvā prasīto informāciju, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK** ¹⁰,

[...]

I sadaļa
VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un piemērošanas joma

1. [...]
2. **Direktīvas II un III sadaļu ¹¹ piemēro kolektīvajām procedūrām, kuru pamatā ir valsts tiesību akti maksātnespējas jomā.**

Atkāpjoties no pirmās daļas, II un III sadaļu nepiemēro preventīvās pārstrukturēšanas procedūrām saskaņā ar valsts tiesību aktiem un II sadaļu nepiemēro pagaidu noregulējuma tiesvedībai.

3. [...] Šī direktīva neattiecas uz [...] **gadījumiem, kad** [...] parādnieki **ir** [...]:
 - a) apdrošināšanas sabiedrības vai pārapdrošināšanas sabiedrības, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. un 4. punktā;
 - b) kredītiestādes, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
 - c) ieguldījumu brokeru sabiedrības vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kas definēti Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 2) un 7) apakšpunktā;

¹¹ *Var mainīties atkarībā no tā, kāds būs iznākums sarunām par IV, VI un VII sadaļu.*

- d) centrālie darījumu partneri, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 1) punktā;
- e) centrālie vērtspapīru depozitāriji, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
- f) citas finanšu iestādes un vienības, kas uzskaitītas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/59/ES 1. panta 1. punkta pirmajā daļā;
- g) publiskas struktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- h) fiziskas personas[...], **kas nav uzņēmēji** [...].

4. [...]

5. **Dalībvalstis no šīs direktīvas darbības jomas var izslēgt parādniekus, kas ir finanšu vienības, kuras nav 3. punktā minētās vienības un kuras sniedz finanšu pakalpojumus, kuriem piemēro speciālu kārtību, saskaņā ar kuru valstu uzraudzības vai noregulējuma iestādēm ir plašas pilnvaras iejaukties, kas ir pielīdzināmas pilnvarām, kas noteiktas attiecībā uz 3. punktā minētajām finanšu vienībām. Dalībvalstis minēto speciālo kārtību dara zināmu Komisijai.**

1.a pants¹²

Ārkārtas pasākumi

- [1. Dalībvalstis var atkāpties no II sadaļā un IV–VII sadaļā paredzētajiem noteikumiem gadījumos, ja pastāv ārkārtas apstākļi, ko izraisījušas dabas katastrofas, katastrofāli notikumi vai nelabvēlīgi klimatiskie apstākļi vai arī būtiskas vai pēkšņas sociālekonomisko apstākļu izmaiņas dalībvalstīs, tostarp sistēmiska krīze, kas definēta Direktīvas 2014/59/ES 2. panta 1. punkta 30) apakšpunktā.**
- 2. Visām atkāpēm, kas piešķirtas, ievērojot 1. pantu, apjoms un ilgums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai ierobežotu[...], atrisinātu[...] vai novērstu[...] būtiskus saimnieciskās darbības traucējumus.**
- 3. Ja dalībvalsts, ievērojot 1. punktu, paredz atkāpi, attiecīgā dalībvalsts to paziņo Komisijai. Paziņojumā norāda:**
 - a) šīs direktīvas noteikumus, no kuriem pasākumi atkāpjas;**
 - b) to ārkārtas apstākļu veidu un apjomu, kas veido atkāpes pamatu;**
 - c) atkāpes ilgumu; un**
 - d) iemeslus, kādēļ tiek uzskatīts, ka atkāpe ir nepieciešama, lai ierobežotu, atrisinātu vai novērstu būtiskus saimnieciskās darbības traucējumus.**

¹² *Panta izvietojums nav galīgs, to varētu pārcelt uz IX sadaļu. Par panta precīzu formulējumu, jo īpaši attiecībā uz atkāpes nosacījumiem un kontroles mehānismu, ir plānota turpmāka apspriešana, ņemot vērā arī to iespējamo piemērošanu IV, VI un VII sadaļā.*

4. Komisija divu mēnešu laikā pēc 3. punktā minētā paziņojuma apstiprina vai noraida attiecīgos valsts pasākumus pēc tam, kad tā ir pārbaudījusi, vai tie ir uzskatāmi par nepieciešamiem, lai ierobežotu, atrisinātu vai novērstu būtiskus saimnieciskās darbības traucējumus. Ja šajā laikposmā Komisija lēmumu nav pieņēmusi, 3. punktā minētos valsts noteikumus uzskata par apstiprinātiem.]

2. pants

Definīcijas

1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1[...]) “maksātnespējas procesa administrators” ir **jebkura persona vai struktūra, kuras funkcijas ietver vienu vai vairākas no tām, kas minētas Regulas (ES) 2015/848 2. panta 5) punktā un Direktīvas (ES) 2019/1023 2. panta 1. punkta 12) apakšpunktā;**

2[...]) “tiesa” ir [...] dalībvalsts tiesu iestāde;

3[...]) [...]

4[...]) “[...] bankas kontu reģistri[...] **un elektroniskās datu izguves sistēmas**” ir [...] saskaņā ar **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 1. punktu** [...] ¹³ ieviesti centralizēti automatizēti mehānismi, **piemēram, centrālie reģistri vai centrālās elektroniskās datu izguves sistēmas** [...];

5[...]) “**centrālie faktisko īpašnieku reģistri**” ir **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1640** [...] **10. pantā** minētie valsts centrālie reģistri [...], kuros **tiek glabāta informācija par faktiskajiem īpašniekiem, un minēto reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas**;

(6) “informācija par bankas kontiem” ir informācija, **kas uzskaitīta** [...] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 3. punktā;

7[...]) “tiesiska darbība” **II sadaļas nolūkos** ir jebkura cilvēka **tīša** rīcība [...], kam ir juridiskas sekas;

8[...]) [...]

[...]

¹³ **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1640 (2024. gada 31. maijs) par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un ar ko groza un atceļ Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L..., ELI: ...).**

[...]16) “ar parādnieku cieši saistīta puse” ir: [...]

a) **II sadaļas nolūkos:**

i[...] parādnieka laulātais vai partneris;

ii[...] parādnieka vai **parādnieka** laulātā vai partnera augšupējie, lejupējie radnieki, brāļi un māsas, kā arī minēt[...]o personu laulātie vai partneri;

iii[...] personas, kas dzīvo parādnieka mājsaimniecībā;

iv[...] personas, **kurām ir piekļuve neparakstotai informācijai par parādnieka darījumiem** un kurām [...] **ir iespēja:**

a) **kontrolēt parādnieka darbības, tostarp gadījumos, kad tās strādā parādnieka labā saskaņā ar darba līgumu vai tām ir darba attiecības ar parādnieku, [...]** vai

b) gūt labumu no parādnieka finansiālā stāvokļa, kā [...] ārējiem padomniekiem, grāmatvežiem vai revidentiem;

v[...] juridiskas personas, kurās parādnieks vai kāda no [...] i) līdz iv) apakšpunktā minētajām personām ir pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūru loceklis vai veic pienākumus, kas nodrošina piekļuvi neparakstotai informācijai par parādnieka darījumiem.[...]

Ja parādnieks ir juridiska persona, cieši saistītās personas jo īpaši ir arī:

- vi) visi parādnieka pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūru locekļi;
- vii) kapitāla turētāji ar kontrolējošu līdzdalību debitora uzņēmumā;
- viii) personas, [...] **kuras** veic funkcijas, kas ir līdzīgas tām, ko veic vi) apakšpunktā minētās personas;
- ix[...]) personas, [...] **kuras** saskaņā ar [...] i) – iv) **apakšpunktu** ir cieši saistītas ar personām, **kas minētas** [...] šā punkta vi), vii) un viii) apakšpunktā; [...]

b) [...]

2. Šajā direktīvā jēdzienus “maksātnespēja” un “direktori” saprot saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

3. pants

Atbilstošais brīdis attiecībā uz ciešo saistību

Brīdis, lai noteiktu, vai persona ir cieši saistīta ar parādnieku, ir:

- a) II sadaļas nolūkos – diena, kad tiesiskā darbība, uz kuru attiecas apstrīdēšanas prasība, tika pilnveidota, **vai laikposmā, kas ir** trīs mēnešus pirms tiesiskās darbības pilnveides;
- b) [...]

3.a pants

Valsts tiesību akti un minimālā saskaņošana

1. Dalībvalstis saskaņā ar Savienības tiesību aktiem var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kas kreditoru kopumam paredz augstāku aizsardzības līmeni, nekā to, kas paredzēts II un V sadaļā ¹⁴.
2. Dalībvalstis var pieņemt vai paturēt spēkā tiesību aktus, kas maksātnespējas procesa administratoriem lielākā mērā nekā III sadaļā paredzētie noteikumi atvieglo piekļuvi informācijai par bankas kontiem, kas tiek glabāta viņu valstu bankas kontu reģistros un elektroniskajās datu izguves sistēmās, informācijai par faktiskajiem īpašniekiem un valstu reģistriem un datubāzēm.

¹⁴

Var mainīties atkarībā no tā, kāds būs iznākums sarunām par IV, VI un VII sadaļu; jebkāda atsauce uz minētajām sadaļām nav daļa no daļējas vienošanās par II, III, V un VIII sadaļu.

II sadaļa

APSTRĪDĒŠANAS PRASĪBAS ¹⁵

1. nodaļa

Vispārīgi noteikumi [...]

4. pants

Apstrīdēšanas prasību vispārīgie priekšnoteikumi

Dalībvalstis nodrošina, ka tiesiskās darbības, kas ir pilnveidotas pirms maksātnespējas procedūras sākšanas un kaitē kreditoru kopumam, [...] ir **spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas** saskaņā ar [...] 2. nodaļā izklāstītajiem nosacījumiem.

5. pants

[...]

¹⁵ *Viens no noteikumiem IX sadaļā “Nobeiguma noteikumi” precizētu, ka II sadaļa attieksies uz tiesiskām darbībām, kas pilnveidotas pēc direktīvas transponēšanas termiņa.*

2. nodaļa

Īpaši nosacījumi [...]

6. pants

Priekšrocības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka **kaitējošas** tiesiskās darbības, kas ir labvēlīgas kreditoram vai kreditoru grupai, apmierinot prasījumus[...] **vai** sniedzot nodrošinājumus,[...] **ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas**, ja tās ir pilnveidotas:
 - a) trīs mēnešus pirms [...] iesniedz **pieteikumu** [...], **kura rezultātā tika** sākta maksātnespējas procedūra, **vai, ja oficiāls pieteikums nav iesniegts, no dienas, kad izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru**, [...] **ar noteikumu** [...], ka parādnieks **kopumā** nav spējis samaksāt savas [...] parādsaistības **valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā**; vai
 - b) pēc pieteikuma iesniegšanas **vai a) apakšpunktā minētā noregulējuma dienas** [...] **un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas**.

[...]

2. Ja kreditora prasījums ir apmierināts vai nodrošināts [...] piemērotā **veidā** [...], dalībvalstis nodrošina, ka [...] **kaitējoša** tiesiska darbība **ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma** [...] **vismaz šādos gadījumos:**

- a) ir izpildīti 1. punktā paredzētie nosacījumi; un
- b) minētais kreditors zināja [...], ka parādnieks **kopumā** nav spējis samaksāt savas [...] parādsaistības **valsts tiesību aktos noteiktajā termiņā**, [...] ka **ir** [...] iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procedūru **vai, ja oficiāls pieteikums nav iesniegts, ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru.**

Šā panta pirmās daļas b) apakšpunkta [...] **nolūkos** tiek pieņemts, ka **tāda informācija bija zināma**, ja kreditors bija ar parādnieku cieši saistīta puse. **Minētais pieņēmums ir atspēkojams.**

3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, dalībvalstis [...] **var** [...] **paredzēt**, ka, **ievērojot šo direktīvu**, šādas **kaitējošas** tiesiskas darbības [...] **nav spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas:**

- a) tiesiskās darbības, kas veiktas tieši pret taisnīgu atlīdzību par labu [...] **parādnieka aktīviem;**
- b) maksājumi par pārvedu vekseliem vai čekiem, ja tiesību akti, ar ko reglamentē pārvedu vekselus vai čekus, aizliedz saņēmēja prasījumus, kas izriet no pārvedu vekseļa vai čeka, pret citu pārvedu vekseļu vai čeku parādniekiem, piemēram, indosantiem, izdevēju vai saņēmēju, ja [...] **saņēmējs** atsakās no parādnieka maksājuma;
- c) tiesiskās darbības, uz kurām neattiecas apstrīdēšanas prasības saskaņā ar Direktīvām 98/26/EK un 2002/47/EK; [...]

- d) savstarpējā ieskaita līgumu, tostarp noslēguma ieskaita līgumu, slēgšana finanšu tirgos, enerģijas tirgos vai citos preču tirgos, kā arī tiesiskās darbības, kas atbalsta šādu līgumu darbību.

Šā panta pirmās daļas b) apakšpunkta nolūkos [...] dalībvalstis nodrošina, ka par pārvedu vekseli vai čeku samaksāto summu [...] atgriež pēdējais indosants vai, ja tas ir apstiprinājis pārvedu vekseli trešās personas vārdā, šī persona, ja pēdējais indosants vai trešā persona zināja [...], ka parādnieks **kopumā** nav spējis samaksāt savas parādsaistības, kam pienācis dzēšanas termiņš, vai ka pārvedu vekseļa apstiprināšanas brīdī vai tad, kad tas tika apstiprināts, [...] **ir** iesniegts pieteikums sākt maksātnespējas procesu. [...] Tiek pieņemts, ka **tāda** informācija [...] bija zināma, ja pēdējais indosants vai trešā persona bija ar parādnieku cieši saistīta puse.

7. pants

Tiesiskās darbības bez **atlīdzības** vai **par** [...] acīmredzami neatbilstošu atlīdzību

1. Dalībvalstis nodrošina, ka parādnieka tiesiskās darbības bez **atlīdzības** vai **par** acīmredzami neatbilstošu atlīdzību [...] ir spēkā neesošas, **apstrīdamas vai neizpildāmas**, ja tās ir pilnveidotas [...] viena gada laikā pirms [...] tika **iesniegts** pieteikums, [...] **kura rezultātā tika** sākta maksātnespējas procedūra, vai, **ja šāds oficiāls pieteikums nav iesniegts, no dienas, kad ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru**, vai pēc šāda pieteikuma iesniegšanas **un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas**.

Dalībvalstis var paredzēt – ja iedzīvošanās līdzekļi no tiesiskās darbības, kas tiek pasludināta par spēkā neesošu, vairs nav tās personas īpašumā, kura ir guvusi labumu no minētās tiesiskās darbības, tad uz šo faktu var atsaukties aizstāvībā, ja minētā persona nezināja par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā.

2. Šā panta 1. punkts neattiecas uz dāvanām un ziedojumiem ar simbolisku vērtību.

[...]

8. pants

Tiesiskās darbības, kas tīši kaitē kreditoriem

[...] Dalībvalstis nodrošina, ka tiesiskās darbības, ar kurām parādnieks ir tīši nodarījis kaitējumu kreditoru kopumam [...] **ir spēkā neesošas, apstrīdamas vai neizpildāmas**, ja ir izpildīti abi šādi nosacījumi:

- a) minētās darbības ir pilnveidotas vai nu [...] **divu** gadu laikā pirms tā [...] pieteikuma iesniegšanas, kura rezultātā tika sākta maksātnespējas procedūra, [...] **vai, ja šāds oficiāls pieteikums nav iesniegts, no dienas, kad ir izdots noregulējums sākt maksātnespējas procedūru**, vai pēc šāda pieteikuma iesniegšanas **un pirms maksātnespējas procedūras sākšanas**;
- b) tiesiskās darbības otra puse zināja [...] par parādnieka nodomu nodarīt [...] kaitējumu kreditoru kopumam.

Šā panta pirmās daļas b) apakšpunkta [...] **nolūkos** tiek pieņemts, ka **tāda informācija bija zināma**, ja tiesiskās darbības otra puse bija ar parādnieku cieši saistīta puse. **Minētais pieņēmums ir atspēkojams.**

[...]

3. nodaļa

Apstrīdēšanas prasību sekas

9. pants

Vispārīgas sekas

1. Dalībvalsts nodrošina, ka uz prasījumiem, tiesībām vai pienākumiem, kas izriet no tiesiskajām darbībām, [...] **kuras ir spēkā neesošas, tika apstrīdētas vai uzskatītas par neizpildāmām**, ievērojot 2. nodaļu [...], **nevar** atsaukties, lai saņemtu maksājumus no attiecīgā maksātnespējīgā parādnieka mantas.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka personai, kas ir guvusi labumu no tiesiskās darbības, kura ir [...] **spēkā neesoša, tika apstrīdēta vai uzskatīta par neizpildāmu, ir pienākums atgriezt gūtos labumus natūrā vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu.**

[...]
3. [...]

4. Dalībvalstis nodrošina, ka prasījumu **atgriezt gūtos labumus natūrā vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu**, ievērojot 2. punktu[...], **var** cedēt kreditoram vai trešai personai **saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē maksātnespējīgā parādnieka mantas pārvaldību**.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka persona, kurai ir pienākums [...] **atgriezt gūtos labumus natūrā vai samaksāt tiem līdzvērtīgu naudas summu**, ievērojot 2. punktu[...], nevar **kompensēt minēto** pienākumu ar saviem prasījumiem, **kas tai citādi būtu jāizvirza maksātnespējas procedūrā** [...].
6. Šis pants neskar prasības, **kuras reglamentē** [...] civiltiesības un komerciesības, par tādu zaudējumu atlīdzināšanu, kas kreditoriem radušies tādas tiesiskās darbības dēļ, kura [...] **ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma**.

10. pants

Sekas personai, [...] **kas** ir guvusi labumu no tiesiskās darbības, kura [...] **ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma**

[...] Dalībvalstis nodrošina, ka, ja un ciktāl persona, [...] **kas** ir guvusi labumu no tiesiskās darbības, kura [...] **ir spēkā neesoša, apstrīdama vai neizpildāma, atgriež gūtos labumus natūrā vai samaksā tiem līdzvērtīgu naudas summu saskaņā ar 9. pantu**, [...] visi minētās personas prasījumi, kas tika apmierināti ar minēto tiesisko darbību, tiek atjaunoti **saskaņā ar valsts tiesību aktiem**.

[...]

11. pants

Trešo personu atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka [...] 9. **un 10.** pants ir [...] **piemērojams jebkuram** tās puses mantiniekam vai citam tās puses vispārējo tiesību pārņēmējam [...], **kas** ir guvusi labumu no tiesiskas darbības, kura **ir** [...] spēkā neesoša, **apstrīdama vai neizpildāma. Mantineku atbildības apjomu reglamentē valsts tiesību akti.**
2. Dalībvalstis nodrošina, ka [...] 9. pants [...] **ir** [...] **piemērojams** jebkuram citam [...] spēkā neesošas, **apstrīdamas vai neizpildāmas** tiesiskās darbības otras puses atsevišķam tiesību pārņēmējam, ja [...] [...] tiesību pārņēmējs zināja [...] par apstākļiem, kas ir apstrīdēšanas prasības pamatā.

[...]

12. pants

Saistība ar citiem instrumentiem

1. [...] Šī sadaļa [...] neskar **Direktīvas 98/26/EK, 2002/47/EK [...] un (ES) 2019/1023.**
2. **Ja saskaņā ar Direktīvu (ES) 2019/1023 veiktas preventīvās pārstrukturēšanas procedūras laikā parādnieks nav spējis noteiktajā termiņā samaksāt savas parādsaistības un saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 3. punktu tiek atstāta spēkā apturēšanas priekšrocība, dalībvalstis attiecībā uz apturēšanas laikā veiktajām tiesiskajām darbībām var paredzēt, ka gadījumā, ja pusei bija zināms, ka parādnieks kopumā nav spējis samaksāt savas parādsaistības valsts tiesību aktu noteiktajā termiņā, apstrīdēšanas prasībām saskaņā ar šīs direktīvas 6. panta 2. punktu nav pamata.**

[...]

III sadaļa

MAKSĀTNESPĒJĪGĀ PARĀDNIKA MANTĀ IETILPSTOŠO AKTĪVU IZSEKOŠANA

1. nodaļa

Norīkoto tiesu un iestāžu piekļuve [...] informācijai par bankas kontiem

13. pants

Norīkotās tiesas un iestādes

1. Katra dalībvalsts [...] norīko tiesas **vai administratīvās iestādes** [...], kas ir [...] pilnvarotas piekļūt valsts [...] bankas kontu **reģistriem un elektronisko datu izguves sistēmām** un veikt meklēšanu tajos [...] (“norīkotās tiesas **vai iestādes**”).
2. Katra dalībvalsts paziņo Komisijai savas norīkotās tiesas **vai iestādes** līdz ... [...] **30 mēneši no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas** ¹⁶[...], kā arī paziņo Komisijai visas [...] **izmaiņas**. Komisija šos paziņojumus publicē [...] **Eiropas e-tiesiskuma portālā**.

¹⁶ Paziņošanas termiņam vajadzētu būt 6 mēnešiem pēc transponēšanas termiņa. Mainoties divu gadu transponēšanas termiņam, kas patlaban noteikts 71. panta 1. punktā, šis 30 mēnešu termiņš būtu attiecīgi jāgroza.

Norikoto tiesu un iestāžu piekļuve informācijai par bankas kontiem un meklēšanas veikšana tajā

1. Dalībvalstis nodrošina, ka [...] norīkotajām tiesām **vai iestādēm** ir pilnvaras tieši un nekavējoties piekļūt informācijai par bankas kontiem [...] un veikt meklēšanu tajā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) notiekošajā maksātnespējas procedūrā, tostarp pagaidu noregulējuma tiesvedībā, ieceltais maksātnespējas procesa administrators ir pieprasījis informāciju par bankas kontiem; un
 - b) [...] **informācija par bankas kontiem ir nepieciešama**, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā [...] **minētajā** procedūrā, [...] **kā arī** [...] **aktīvus**, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības.
2. **Pārrobežu piekļuves veicināšanas nolūkā** dalībvalstis nodrošina, ka [...] norīkotajām tiesām **vai iestādēm** ir pilnvaras tieši un nekavējoties piekļūt informācijai par bankas kontiem citās dalībvalstīs un veikt meklēšanu tajā, izmantojot bankas kontu reģistru **savstarpējās savienojamības sistēmu (BARIS)**, [...] **kas minēta** [...] **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1640** ¹⁷ **16. panta 6. punktā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:**[...]

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1640 (2024. gada 31. maijs) par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 un groza un atceļ Direktīvu (ES) 2015/849 (OV L, 2024/1640, 19.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- a) **notiekošajā maksātnespējas procedūrā, tostarp pagaidu noregulējuma tiesvedībā, ieceltais maksātnespējas procesa administrators pieprasa informāciju par bankas kontiem citās dalībvalstīs; un**
- b) [...] **informācija par bankas kontiem ir nepieciešama, lai minētajā procedūrā identificētu un izsekotu aktīvus, kas ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā [...], [...] kā arī [...] aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības.**
3. [...] **I[...]nformācijai, kas ir papildus 1. un 2. punktā minētajai un ko dalībvalstis [...] uzskata par būtisku un iekļauj [...] banku kontu reģistros un elektroniskās datu izguves sistēmās[...], ievērojot [...] Direktīvas (ES) 2024/1640 16. panta 5. punktu, norīkotās tiesas vai [...] iestādes nevar piekļūt un to nevar meklēt.**
- 3.a **Dalībvalstis nodrošina, ka norīkotās tiesas vai iestādes, kas minētas 13. pantā, vai citas kompetentās tiesas vai iestādes pārbauda, vai ir izpildīti 1. un 2. punktā minētie nosacījumi. Ja minētie nosacījumi ir izpildīti, dalībvalstis nodrošina, ka norīkotās tiesas vai iestādes nosūta maksātnespējas procesa administratoram, kurš to ir pieprasījis, attiecīgo informāciju par bankas kontiem, kura iegūta, izmantojot piekļuvi un meklēšanu saskaņā ar 1. un 2. punktu.**
- 3.b **Piekļuve un meklēšana saskaņā ar šo pantu neskar valsts procesuālās garantijas un Savienības un valsts noteikumus par personas datu aizsardzību. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar 1. un 2. punktu iegūto informāciju par bankas kontiem apstrādā, tostarp maksātnespējas procesa administratori, tikai tajos nolūkos, kādos tā iegūta.**

- 3.c Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas procesa administratoriem, kad tie apstrādā saskaņā ar 1. un 2. punktu iegūto informāciju par bankas kontiem, ir attiecīgas iekšējās procedūras pienācīgai konfidencialas informācijas pārvaldībai.**
4. Šā panta 1. un 2. punkta nolūkos uzskata, ka piekļuve **informācijai par bankas kontiem un tās** meklēšana notiek tieši un nekavējoties cita starpā arī tad, ja valsts iestādes, kas uztur [...] bankas kontu reģistrus **un elektroniskās datu izguves sistēmas**, informāciju par bankas kontiem norīkotajām tiesām **vai iestādēm** nosūta ātri, izmantojot automatizētu mehānismu, ar noteikumu, ka pieprasītajiem datiem vai sniedzamajai informācijai nevar piekļūt starpniekiestādes.

15. pants

Nosacījumi attiecībā uz norīkoto tiesu un iestāžu piekļuvi informācijai par bankas kontiem [...]un tās meklēšanu

1. **Dalībvalstis nodrošina, ka** informācijai par bankas kontiem saskaņā ar 14. pantu piekļūst un tās meklēšanu veic tikai, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi, tāds katras norīkotās tiesas **vai iestādes** personāls, kas ir īpaši iecelts un pilnvarots minēto uzdevumu veikšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka:
 - a) Panta **1. punktā minētais** [...] personāls ievēro augstus profesionālos konfidencialitātes un datu aizsardzības standartus un ka tam piemīt augsti morālie standarti un atbilstīgas prasmes;
 - b) ir ieviesti tehniski un organizatoriski pasākumi, lai nodrošinātu datu drošību atbilstoši augstiem tehnoloģiskiem standartiem, lai norīkotās tiesas **un iestādes** varētu īstenot pilnvaras piekļūt informācijai par bankas kontiem un veikt tās meklēšanu saskaņā ar 14. pantu.

Uzraudzīt norīkoto tiesu un iestāžu piekļuvi informācijai par bankas kontiem un tās meklēšanu

1. Dalībvalstis paredz, ka iestādes, kas uztur [...] bankas kontu reģistrus **un elektroniskās datu izguves sistēmas**, nodrošina, ka par katru reizi, kad norīkotā tiesa **vai iestāde** piekļūst informācijai par bankas kontiem un veic tās meklēšanu, tiek saglabāti ieraksti. Ieraksti jo īpaši ietver:
 - a) lietas atsauces numuru;
 - b) vaicājuma vai meklējuma datumu un laiku;
 - c) vaicājuma vai meklējuma veikšanai izmantoto datu veidu;
 - d) rezultātu unikālo identifikatoru;
 - e) tās norīkotās tiesas **vai iestādes** nosaukumu, kas **piekļūst reģistram vai elektroniskai datu izguves sistēmai vai veic tajā meklēšanu** [...];
 - f) tā norīkotās tiesas **vai iestādes** darbinieka unikālo lietotāja identifikatoru, kurš ir veicis vaicājumu,[...] un – attiecīgā gadījumā – tā tiesneša **vai ierēdņa** unikālo lietotāja identifikatoru, kurš ir uzdevis veikt vaicājumu vai meklējumu, un [...] – **ja pieejams – tā maksātnespējas procesa administratora unikālo lietotāja identifikatoru, kurš iesniedzis pieprasījumu.**
2. Iestādes, kas uztur [...] bankas kontu reģistrus **un elektroniskās datu izguves sistēmas**, regulāri pārbauda [...] 1. punktā minētos ierakstus.

3. Šā panta 1. punktā minētos ierakstus izmanto tikai tam, lai uzraudzītu atbilstību šai direktīvai un [...] piemērojamiem Savienības tiesību aktiem par datu aizsardzību. [...] Ierakstus aizsargā ar atbilstīgiem pasākumiem, lai tiem nepieklūtu nepilnvarotas personas, un tos dzēš piecus gadus pēc to izveides, ja vien tie nav nepieciešami notiekošās uzraudzības procedūrās.

2. nodaļa

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem

17. pants

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve informācijai par faktiskajiem īpašniekiem

[...] Dalībvalstis nodrošina, ka **maksātnespējas procesa administratoriem, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kas attiecas uz maksātnespējas procedūrām, kuru veikšanai viņi ir iecelti, ir savlaicīga piekļuve turpmāk norādītajai informācijai [...] par tiesību subjektu un juridisku veidojumu faktiskajiem īpašniekiem, kura tiek glabāta savstarpēji savienotos centrālos faktisko īpašnieku reģistros, un ka šāda piekļuve tiek nodrošināta, nebrīdinot attiecīgo vienību, veidojumu vai faktisko īpašnieku:**

- a) **faktiskā īpašnieka vārds, uzvārds;**

- b) faktiskā īpašnieka dzimšanas mēnesis un gads;**
- c) faktiskā īpašnieka dzīvesvietas valsts un valstspiederība vai valstspiederības;**
- d) attiecībā uz tiesību subjektu faktiskajiem īpašniekiem – iegūtās faktiskās līdzdalības būtība un apjoms;**
- e) attiecībā uz tieši izveidotu trastu vai līdzīgu juridisku veidojumu faktiskajiem īpašniekiem – to faktisko īpašnieku veids.**

[...]

3. nodaļa

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve [...] valsts reģistriem un datubāzēm

18. pants

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve [...] valsts reģistriem un datubāzēm

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējas procesa administratoriem neatkarīgi no dalībvalsts, kurā viņi ir iecelti, ir tieša un ātra piekļuve **informācijai, kas nepieciešama, lai identificētu un izsekotu aktīvus, kuri ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā, kā arī aktīvus, uz kuriem attiecas apstrīdēšanas prasības, un kas tiek glabāta pielikumā uzskaitītajos esošajos valsts reģistros un datubāzēs, saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētiem nosacījumiem.**
2. Attiecībā uz piekļuvi pielikumā minētajiem [...] valsts reģistriem **un datubāzēm** dalībvalsts nodrošina, ka citā dalībvalstī ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem nepiemēro piekļuves nosacījumus, kuri ir [...] mazāk labvēlīgi nekā **tie, kas ir piemērojami** attiecībā uz minētajā dalībvalstī ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem.
3. Dalībvalstis 1. punktā minēto valsts reģistru un datubāzu sarakstus dara zināmus Komisijai ne vēlāk kā ... [30 mēnešus ¹⁸ no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] un paziņo par jebkādām izmaiņām tajos.

Komisija minētos sarakstus publicē [...] e-tiesiskuma portālā.

¹⁸ Paziņošanas termiņam vajadzētu būt 6 mēnešiem pēc transponēšanas termiņa. Mainoties divu gadu transponēšanas termiņam, kas patlaban noteikts 71. panta 1. punktā, šis 30 mēnešu termiņš būtu attiecīgi jāgroza.

4. nodala

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve tiesām

18.a pants

Maksātnespējas procesa administratoru piekļuve tiesām

Attiecībā uz tiesībām sākt procedūras vai vērsties tiesās vai iestādēs, lai pieprasītu aktīvus maksātnespējīgā parādnieka mantas vārdā, dalībvalstis nodrošina, ka uz citā dalībvalstī ieceltiem maksātnespējas procesa administratoriem neattiecas nosacījumi, kas ir mazāk labvēlīgi par tiem, kuri piemērojami minētajā dalībvalstī ieceltajiem maksātnespējas procesa administratoriem.

V sadaļa

DIREKTORU PIENĀKUMS [...]

36. pants

Direktoru pienākumi[...]

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja [...] **uzņēmums saskaņā ar valsts tiesību aktiem** kļūst maksātnespējīgs[...], tā direktoriem [...] **ir pienākums** iesniegt pieprasījumu sākt maksātnespējas procedūru, **izņemot preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.**
Dalībvalstīs, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, pienākums iesniegt pieprasījumu sākt maksātnespējas procedūru attiecas uz minētās regulas A pielikumā izklāstītajām procedūrām, izņemot preventīvās pārstrukturēšanas procedūras.
2. Šā panta 1. punktā minēto pieprasījumu iesniedz [...] tiesai vai iestādei, kuras kompetencē ir attiecīgā maksātnespējas procedūra,[...] trīs mēnešu laikā pēc tam, kad [...] direktori ir uzzinājuši [...] vai ja ir [...] pamats uzskatīt, ka viņi ir uzzinājuši par [...] **uzņēmuma maksātnespēju saskaņā [...] ar valsts tiesību aktiem.**

36.a pants

Pienākuma iesniegt pieprasījumu sākt maksātnespējas procedūru nepiemērošana vai apturēšana

- 1.a Dalībvalstis var paredzēt, ka 36. panta 1. punktā minēto pienākumu nepiemēro direktoriem, kas ir fiziskas personas un ir personīgi atbildīgi par visiem uzņēmuma parādiem.
2. [...] ¹⁹.
- 2.a Dalībvalstis var paredzēt, ka 36. panta 1. punktā minēto pienākumu var izpildīt, par uzņēmuma maksātnespēju informējot sabiedrību ar paziņojumu publiskā reģistrā, vēlākais, 36. panta 2. punktā minētajā termiņā, lai nodrošinātu, ka kreditoriem ir iespēja pieprasīt maksātnespējas procedūras sākšanu.
3. Dalībvalstis var paredzēt, ka 36. panta 1. punktā minēto pienākumu aptur, ja direktori veic pasākumus, kuru mērķis ir novērst zaudējumu maksātnespējīgā uzņēmuma kreditoriem un nodrošināt kreditoru kopuma aizsardzību tādā līmenī, kas ir līdzvērtīgs aizsardzībai, kuru nodrošina 36. panta 1. punktā minētais pienākums.

¹⁹ Tā kā joprojām notiek sarunas par IV sadaļu, prezidentvalsts ierosina, ka atsauce uz IV sadaļā minētajām iepriekšsagatavotām procedūrām būtu jāfinalizē tikai pēc tam, kad būs zināms IV sadaļas galīgais teksts. Šis elements šajā pantā nebūs daļa no paredzētās daļējās vispārējās pieejas.

[...] D[...]irektoru civiltiesiskā atbildība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka maksātnespējīga **uzņēmuma direktori** [...] **saskaņā ar valsts tiesību aktiem** ir atbildīgi par zaudējumu [...], kas kreditoriem [...] **radies** tādēļ, ka direktori nav izpildījuši 36. pantā **minēto pienākumu**[...].
2. [...]

Ja dalībvalstis ir izmantojušas 36.a panta 3. punktā minēto iespēju, tās nodrošina, ka direktori, kas veic 36.a panta 3. punktā minētos pasākumus, saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgi par jebkādu kreditoriem nodarītu kaitējumu, kas citādi nebūtu radies, ja saskaņā ar 36. pantu būtu pieprasīts sākt maksātnespējas procedūru.

Dalībvalstis var paredzēt, ka šāda atbildība ir izslēgta, ja un ciktāl direktori, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, var pierādīt, ka no veiktajiem pasākumiem varētu pamatoti sagaidīt kaitējuma novēršanu kreditoriem, un ja nodrošina kreditoru kopuma aizsardzību tādā līmenī, kas ir līdzvērtīgs aizsardzībai, kuru nodrošina 36. panta 1. punktā minētais pienākums.

37.a pants

Saistība ar citiem instrumentiem

1. Šīs sadaļas noteikumi neietekmē valsts tiesību aktus, ar ko transponē Direktīvas (ES) 2019/1023 7. pantu.

[...]

VIII sadaļa

PASĀKUMI, KAS UZLABO VALSTS MAKSĀTNESPĒJAS TIESĪBU AKTU PĀRREDZAMĪBU

68. pants

Pamatinformācijas faktu lapa

1. Neskarot 10. punktu, dalībvalstis, izmantojot Eiropas e-tiesiskuma portālu, iesniedz Komisijai pamatinformācijas faktu lapu par dažiem elementiem valsts tiesību aktos maksātnespējas procedūru jomā (“**pamatinformācijas faktu lapa**”).
2. Pamatinformācijas faktu lapas saturs [...] ir **kodolīgs**, precīzs un skaidrs, [...] **tas nav tehnisks**, un informācija tajā ir izklāstīta, pamatojoties [...]uz **faktiem**. [...]
3. Pamatinformācijas faktu lapa[...]:
[...]ir sagatavota un iesniegta Komisijai kādā no Savienības **iestāžu** oficiālajām valodām līdz ... [30²⁰ [...] mēneši [...] **no šīs direktīvas stāšanās spēkā**];

²⁰

Paziņošanas termiņam vajadzētu būt 6 mēnešiem pēc transponēšanas termiņa. Mainoties divu gadu transponēšanas termiņam, kas patlaban noteikts 71. panta 1. punktā, šis 30 mēnešu termiņš būtu attiecīgi jāgroza.

[...]

4. Pamatinformācijas faktu lapā **cita starpā** ir šādas sadaļas šādā secībā:

- a) nosacījumi maksātnespējas procedūras sākšanai;
- b) normas, kas reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu;
- c) normas, kas reglamentē kreditoru prasījumu sarindošanu un no aktīvu realizācijas gūto ieņēmumu sadali, kura izriet no maksātnespējas procedūras;
- d) vidējais paziņotais maksātnespējas procedūru ilgums, kā minēts Direktīvas (ES) 2019/1023 ²¹ 29. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

5. Sadaļa, kas minēta [...]a) apakšpunktā, **ietver**[...]:

- a) to personu sarakstu, kuras var pieprasīt maksātnespējas procedūras sākšanu;
- b) to nosacījumu sarakstu, kas izraisa maksātnespējas procedūras sākšanu;
- c) **kā un** kur[...] **iesniegt** [...] pieprasījumu sākt maksātnespējas procedūru[...];
- d) kā un kad parādniekam tiek paziņots **lēmums par to, vai** sākt [...] maksātnespējas procedūru.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1023 (2019. gada 20. jūnijs) par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, parādsaistību dzēšanu un diskvalifikāciju, un ar pārstrukturēšanu, maksātnespēju un parādsaistību dzēšanu saistīto procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2017/1132 (OV L 172, 26.6.2019., 18. lpp.).

6. Sadaļa, kas minēta [...]4. punkta [...]b) apakšpunktā, [...]ietver:

- a) to personu sarakstu, kuras var iesniegt prasījumu;
- b) prasījuma iesniegšanas nosacījumu sarakstu;
- c) prasījuma iesniegšanas termiņu;
- d) [...] **kā iegūt** veidlapu prasījuma iesniegšanai, ja tāda ir;
- e) kā un kur iesniegt prasījumu;
- f) kā prasījums tiek pārbaudīts un apstiprināts.

7. [...]

8. Dalībvalstis 4. punktā minēto informāciju atjaunina **viena** [...] mēneša[...] laikā **no jebkādu** [...]attiecināmu valsts tiesību aktu grozījumu stāšanās spēkā. Pamatinformācijas faktu lapā iekļauj šādu paziņojumu:

“Šī pamatinformācijas faktu lapa ir precīza ... [datums, kad informācija tika iesniegta Komisijai, vai datums, kad informācija tika atjaunināta]”.

- 8.a** Komisija **nodrošina**, ka [...] pamatinformācijas faktu lapa [...] **ir sabiedrībai pieejama** [...] angļu, franču un vācu valodā **un oriģinālvalodā, ja tā atšķiras** no minētajām valodām, [...] Eiropas e-tiesiskuma portāla katras dalībvalsts sadaļā par maksātnespēju/bankrotu.
9. Komisija ir pilnvarota ar īstenošanas aktiem grozīt pamatinformācijas faktu lapas formātu [...]. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 69. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- 10. Dalībvalstis, kurās piemēro Regulu (ES) 2015/848, šā panta 1. punktā minēto pamatinformācijas faktu lapu, izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās, kas izveidots ar Padomes Lēmumu 2001/470/EK ²², iesniedz atbilstīgi minētās regulas 86. pantam.**

[...]

²² Padomes Lēmums 2001/470/EK (2001. gada 28. maijs), ar ko izveido Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu civillietās un komercietās (OV L 174, 27.6.2001., 25. lpp.).

18. pantā minētie valsts [...] reģistri un datubāzes

1. kadastrālie reģistri;
2. zemes reģistri;
3. kustamā īpašuma reģistri, tostarp transportlīdzekļu, kuģu un lidaparātu reģistri, **ja šādos reģistros reģistrē īpašumtiesības**[...];
4. ziedojumu reģistri;
5. hipotēku reģistri;
6. **reģistri vai datubāzes, kuros ir informācija par vērtspapīru īpašumtiesībām, piemēram, centrālie vērtspapīru depozitāriji, kā definēts Regulas (ES) Nr. 909/2014 2. pantā** [...];
7. ķīlu reģistri, tostarp nomas līgumi un pārdošanas un pirkuma līgumi ar īpašumtiesību saglabāšanu;
8. reģistri, kuros reģistrēti akti par īpašumu arestiem;
9. [...]
10. intelektuālā īpašuma tiesību reģistri, tostarp patentu un preču zīmju reģistri[...].
11. [...]
12. [...]